

References

1. Kremen, V. G. (Ed.) (2004). Vyshha osvita Ukrainy i Bolons'kyj proces. Ternopil': Navchal'na knyga-Bogdan, 384.
2. Aleksejuk, A. M. (1998). Pedagogika vyshhoi' osvity Ukrainy. Istorija. Teorija. Kyiv: Lybid', 560.
3. Vitvic'ka, S. S. (2003). Osnovy pedagogiky vyshhoi' shkoly. Metodychnyj posibnyk dlja studentiv magistratury. Kyiv: Centr navchal'noi' literatury, 316.
4. Poltorac'ka, V. V., Kadaner, O. V. Kontrol' i ocinjuvannja navchal'nyh dosjagnen' studentiv v umovah modul'no-rejtyngovoi' systemy navchannja. Available at: <http://www.sportpedagogy.org.ua/html/journal/2009-03/09pvvrsl.pdf>
5. Trygub, I. P., Nykytenko, O. V. (2012). Osoblyvosti kontrolju uspishnosti studentiv v umovah kredytno-modul'noi' systemy organizacii' navchannja. Gnozys, II (35), 309–316.
6. Zhukovs'ka, A. L. (2005). Problema ocinjuvannja uspishnosti studentiv. Naukovyj poshuk molodyh doslidnykiv, 2, 101–104.
7. Lysak, G. O. (2008). Kontrol' navchal'nyh dosjagnen' studentiv v umovah kredytno-transfernoi' systemy navchannja. Visnyk Zaporiz'kogo nacional'nogo universytetu, 1, 157–162.
8. Nychkalo, N. G. (Ed.) (2000). Profesijna osvita: slovnyk. Kyiv: Vyshha shkola, 380.
9. Mel'nychuk, I. M. (2009). Ocinjuvannja navchal'nyh dosjagnen' studentiv v suchasnyh umovah pidgotovky majbutnih fahivciv. Visnyk Nacional'noi' akademii' Derzhavnoi' prykordonnoi' sluzhby Ukrainy, 2, 101–112.
10. Pometun, O., Pyrozhenko, L.; Pometun, O. (Ed.) (2004). Suchasnyj urok. Interaktyvni tehnologii' navchannja. Kyiv: A.S.K., 192.
11. Olijnyk, P. M. (2000). Formy ta metody aktyvnogo navchannja pry pidgotovci fahivciv riznyh osvith'o-kvalifikacijnyh rivniv i kryterii' i'h vyboru. Naukovyj visnyk Nacional'nogo agrarnogo universytetu, 30, 61–71.

Рекомендовано до публікації д-р пед. наук Рідей Н. М.
Дата надходження рукопису 15.11.2016.

Бордюг Наталія Сергіївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, кафедра екологічної безпеки та економіки природокористування, Житомирський національний агроекологічний університет, бул. Старий, 7, м. Житомир, Україна, 10008
E-mail: natali-21@ukr.net

УДК:[378.147:37.011.3-051]:005.591.452.(4)
DOI: 10.15587/2519-4984.2016.87748

МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ХХІ СТОЛІТТЯ У СВІТЛІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

© Т. Є. Колупасва

У статті розглянуто теоретичні підходи до проблем реформування педагогічної освіти, вимоги до підготовки вчителя нової генерації, який має володіти високим професіоналізмом, європейською культурою, визначені основні компетентності педагога ХХІ століття, професійні вимоги, які дозволять вчителю стати повноцінним громадянином Європи Знать, бути конкурентоспроможним фахівцем в педагогічній галузі і реалізувати свій творчий потенціал в будь-якій з європейських чи світових держав
Ключові слова: глобалізація, нові технології, європейська ідентичність, знання, полікультурність, компетентність, якість, професіоналізм

The theoretical approaches to the problem of reformation of pedagogical education, requirements of the preparation of teacher of new generation, who must have the high professionalism, European culture and competence of the teacher of XXI century and the role of universities in preparation of pedagogical staff under conditions of entering in united European space of higher education are considered in the article.

The main components that the teacher of XXI century must have, professional requirements that allow teacher become a full-value citizen of the Europe of knowledge, to be a competitive specialist in pedagogical branch and realize own creative potential in any European or World state were defined.

The article deals with traditional and new requirements to the teachers that must be formed in all links of pedagogical education to guarantee the teachers' ability to work effectively in European educational space

Keywords: globalization, new technologies, European identity, knowledge, multiculturalism, competence, quality, professionalism

1. Вступ

Об'єднавчий процес, що розгортається на теренах Європи, потребує формування сучасного суб'єкта європейської життєдіяльності – людини, здатної до співжиття у полікультурному суспільстві у мирі і злагоді, за принципами свободи, гуманізму і

справедливості. Одночасно Європейська спільнота, виплекана на демократичних традиціях відкритості та довіри, все нагальніше постає перед необхідністю їх збереження та захисту в умовах сучасних викликів, ризиків та погроз. Існує реальна небезпека моральної та духовної деградації людства на тлі вичерпання

природно-ресурсного потенціалу планети, ядерної чи екологічної катастрофи, розгортання інших глобальних проблем сучасності.

2. Літературний огляд

Наукове дослідження вищезазначених процесів є актуальним завданням у світлі перспектив інтеграції України у загальноєвропейський освітній простір. Теорія і практика зарубіжного освітнього процесу стала предметом наукового пошуку провідних українських науковців [1–8]. Початок XXI століття відзначився особливою увагою вчених до перспектив інтеграції України у загальноєвропейський освітній простір [1]. Теорія і практика підготовки вчителя у світлі європейських інтеграційних процесів стала предметом наукового аналізу та пошуку провідних українських педагогів-науковців [2, 3]. Однак, при цьому потребує подальшого вивчення ряд характерних ознак, особливостей підготовки вчителів європейського суспільства, які мають слугувати основою модернізації системи вищої освіти в Україні. Розглядаючи вищу освіту як провідний фактор соціального та економічного прогресу [4], особлива увага суспільства прикута до вчителя [5], пошуку нових форм та методів його підготовки до освоєння нових знань та прийняття нестандартних рішень [6]. При цьому виникає потреба у нових підходах та методах формування вчителя нової генерації, конкурентоспроможного фахівця, затребуваного на теренах Європи.

Майбутнє кожного народу, країни і співдружності народів значною мірою залежать від якісної підготовки педагогів. Нині європейські країни пропонують розмаїття моделей здійснення такої підготовки як за змістом, так і за формою. Об'єднанві освітні процеси спонукають до пошуку спільних засад складної архітектури професійної підготовки педагогів. Педагогічна Конституція Європи передбачає визначення єдиної ціннісної та методологічної платформи підготовки нового учителя для об'єднаної Європи XXI ст. [1].

Наукова проблема – інтеграційний підхід та реалізація на його основі професійної підготовки педагога, теж до кінця не розв'язана. В подальшому це слугуватиме основою щодо особливостей підготовки майбутніх педагогів та наших досліджень.

3. Мета та задачі дослідження

Мета дослідження – на основі запропонованої моделі розробити теоретичні підходи до проблем підготовки вчителя нової генерації у світлі євроінтеграційних процесів, який має володіти високим професіоналізмом, європейською культурою, компетентністю педагога XXI століття та з'ясувати роль університетів у формуванні педагогічних кадрів в умовах входження у єдиний європейський простір вищої освіти.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання наступних наукових задач:

– провести аналіз основних ознак європейського суспільства знань, які покладені в основу реформування педагогічної освіти;

– створити модельні підходи системної підготовки вчителя нової генерації з врахуванням інтеграційних суспільних процесів;

– розглянути шляхи і методи підготовки вчителя XXI століття як активного учасника педагогічного процесу;

– встановити необхідні та достатні умови формування педагога нової генерації, спроможного реалізувати творчий потенціал, який забезпечує високий професіоналізм, професійну компетентність, європейську культуру, європейську ідентичність в умовах інтегрованого суспільства.

4. Особливості підготовки вчителя XXI століття у світлі євроінтеграційних процесів

Аналіз стану та концепції міжнародної діяльності [9–15], показує, що ряд характерних ознак, які продовжують перебувати в центрі суспільного розвитку, особлива увага надається розробці нових педагогічних технологій та покращенню якості і ефективності освіти. Безумовно, успішне функціонування сучасної освіти неможливе без оперативного та гнучкого реагування освітньої ланки життя на зовнішнє оточуюче середовище. Система освіти являє собою відкритий для обміну інформації простір в якому діють системні зворотні зв'язки, які виступають одночасно синтезом та аналізом науково-педагогічної діяльності суспільства. Особливо гостро ці питання стоять і потребують оперативного розв'язання в системі національної освіти України, яка інтегрується в загальноєвропейський освітній простір. Системний аналіз інтеграційних процесів показує, що необхідно, на основі перспектив розвитку та діяльності європейської системи освіти, модернізувати педагогічну галузь ідучи шляхом запровадження кращих міжнародних тенденцій її діяльності. З цією метою необхідно в першу чергу, визначити і розв'язати основні професійні вимоги, серед яких головними є європейська ідентичність, європейські знання, європейська полікультурність, європейська мовна компетентність, європейський професіоналізм, тощо.

Вища освіта в Україні впродовж останнього десятиліття знаходиться у стані безперервного вдосконалення і модернізації. Русійними силами процесів, що відбуваються у вищій школі, є її прагнення до оновлення та інтегрування до загальноєвропейського освітнього простору.

Європейське суспільство характеризується рядом ознак, серед яких найістотніші:

- Полікультурність;
- Рухливість, інтернаціоналізація та глобалізація;
- Вплив нових технологій;
- Серйозні зміни у сфері зайнятості населення;
- Потреба у фахівцях, здатних навчатися впродовж життя;
- Вимога якості, справедливості та ефективності освіти.

Успіх сучасної освіти визначається перш за все здатністю гнучкого реагування на зміну оточення. Суспільство вимагає фахівця, який спроможний творчо гнучко перебудувати зміст і форми діяль-

ності залежно від вимог ринку університету праці [15].

Аналізуючи міжнародні тенденції розвитку суспільства та сучасні акценти освітньої політики європейських держав, ми цілком погоджуємося з автором Субіною О. О., яка визначає основні професійні вимоги, які дозволяють вчителю стати повноцінним громадянином Європи Знань, бути конкурентоспроможним фахівцем в педагогічній галузі і реалізувати свій творчий потенціал в будь-якій з європейських чи світових держав [10]. Серед цих вимог головними є:

1. **Європейська ідентичність.** Європейський вчитель повинен мати такі якості, які дозволять йому бути вчителем не лише у власній країні, а й мати змогу викладати за навчальними програмами будь-якої держави; має бути патріотом своєї держави, але в той же час відчувати себе частиною великої європейської родини. Це поєднання національної приналежності та загальноєвропейської ідентифікації забезпечується багатоформатністю і гармонійністю сучасного суспільства. Різноманітність у межах єдності є ключовим аспектом визначення європейської ідентичності, яка передбачає відкритість до загальнолюдських цінностей.

2. **Європейські знання.** Європейський учитель повинен розумітися на питаннях функціонування та розвитку інших європейських систем освіти і питаннях освітньої політики на рівні ЄС. Він має сприймати систему освіти своєї країни в органічному взаємозв'язку з освітою інших європейських держав, повинен орієнтуватися у загальних питаннях освітньої політики європейських і світових країн. Європейський вчитель має знати історію європейського розвитку і її вплив на сучасне європейське суспільство.

3. **Європейська полікультурність.** Європейські вчителі повинні органічно сприймати багатопланову сутність європейського суспільства. Вони мають бути добре обізнані в питаннях власної культури і відкриті до сприйняття цінностей інших культур; вміти тактовно й толерантно поводитися в іншому культурному середовищі, не виявляючи національного шовінізму. Працюючи з учнями, які належать до різних етнічних груп, вчитель має з повагою ставитися до їх національних традицій і поважати їх самобутність. Європейський учитель виступає за демократичне вирішення проблем полікультурності суспільства знань і забезпечення рівних можливостей доступу до освіти для всіх жителів Землі.

4. **Європейська мовна компетентність.** Для відповідності вимогам сучасного світу європейські вчителі повинні володіти більше ніж однією європейською мовою. Вони мають вивчати інші мови, починаючи з початкових класів і удосконалювати свої знання протягом життя, з тим, щоб бути спроможним викладати іншими мовами.

5. **Європейський професіоналізм.** Для набуття якостей європейського професіоналізму європейський вчитель повинен мати освіту, яка б дозволяла йому викладати у будь-якій європейській країні. Він повинен застосовувати «європейський» підхід при

викладанні різних предметів і реалізовувати міждисциплінарні зв'язки, орієнтуючись на європейські наукові традиції. Європейський вчитель має обговорювати зміст навчальних програм і свої педагогічні методи з колегами інших європейських країн. Він має цікавитися і вивчати різні методики навчання і досвід їх організації. Він, зазвичай, спирається на результати наукових досліджень різних країн, щоб зрозуміло пояснити професійні питання і належно організувати навчання.

Педагогічна освіта на даний час орієнтована на новий рівень професіоналізму, не обмежений національними кордонами. Значна кількість навчальних курсів вже будуються на засадах багаті історії європейських традицій і це починання має успішні результати. Спільні програми за різними рівнями освіти, що пропонуються навчальними закладами європейських країн, органічно сприяють розвитку європейського професіоналізму як і застосування інноваційних технологій, які відкривають для цього широкі можливості.

6. **Європейський рівень якості.** Для оцінки рівня належної професійної відповідності європейського вчителя встановленим вимогам, обов'язково має бути система визначення і порівняння якості підготовки фахівців різних європейських країн. Пропозиції стосуються як формальної оцінки педагогічної освіти, так і неофіційних обмінів та міжкультурних зв'язків. Болонський процес є важливим кроком на шляху до академічної узгодженості та створення загальних рамок визначення кваліфікації по всій Європі. Збільшення сумісності між європейськими кваліфікаціями та прозорості результатів навчання випускників займає центральне місце в Болонському процесі, так же як і усунення перешкод для мобільності викладачів.

Головним завданням підготовки європейського вчителя є формування здатності до практичної навчально-виховної діяльності як динамічного поєднання етичних цінностей і когнітивних, метакогнітивних, міжособистісних і практичних вмінь та навичок, знань та розуміння [2].

Основними компетентностями, якими має володіти вчитель XXI століття є:

- 1) комунікативна компетентність (зокрема, сучасний учитель має вільно володіти кількома європейськими мовами);
- 2) компетентність самоідентичності;
- 3) компетентність справедливості;
- 4) лідерська компетентність;
- 5) дослідницько-аналітична компетентність;
- 6) здатність навчатися протягом життя;
- 7) емпатія – здатність розуміти переживання учня чи студента та співпереживати в процесі спілкування.

Найважливіша компетентність педагога XXI століття – забезпечити навчальне середовище, яке сприяє благополуччю кожної дитини і формує її багатий духовний світ. Високий професіоналізм і компетенції учителя спрямовуються на формування повноформатного суб'єкта європейського процесу – людини глибоких знань і культури, носія гуманісти-

чної філософії, світогляду і моралі, національних і загальнолюдських цінностей, виховання вмінь, потреби і прагнення їх реалізації в європейському і світовому життєвому просторі.

Як засвідчує німецький дослідник освіти Діарден, нова ідея сучасної філософії освіти ґрунтується не лише на підготовці, що передбачає засвоєння знань, але і інтегруванні людини в активний процес відкриття та освоєння світу (світів) [11]. Такий рівень реалізації філософсько-педагогічної ідеї уможливиться за рахунок вивчення зовнішнього (навколишнього середовища) і внутрішнього світу людини у цілісному зв'язку. Педагог повинен не стільки викладати, скільки захоплювати інтересом, викликати захоплення, ділитися досвідом. У свою чергу, учень, відкриваючи для себе нові світи, проникаючи у них, оволодіваючи ними, повинен розглядати освіту, як процес принципово відкритий, і спрямований не лише на світ зовнішній, а й звернений на самого себе [5].

В центрі змісту педагогічної освіти знаходяться питання розвитку людства, формування людини як особистості. Стрижневою основою змісту педагогічної освіти є відповідь на потребу збереження людської цивілізації. Зміст педагогічної освіти підпорядковується потребі формування у вчителя здатності навчити своїх учнів жити разом у сучасному глобалізованому світі, постійно відтворювати і вдосконалювати умови гідного існування людини; забезпечення їх вільного спілкування в системі відносин сталого людського розвитку.

Успіх сучасної освіти визначається перш за все здатністю гнучкого реагування на динамічне оточення. Суспільство вимагає фахівця, який здатний гнучко перебудувати зміст і форми діяльності залежно від вимог ринку праці. У Рекомендаціях Європейської Ради і Представників Урядів країн-членів "Про поліпшення якості педагогічної освіти" ("On improving the quality of teacher education", 15 November 2007) наголошувалось про традиційні і нові вимогам до вчителів, які мають формуватися у всіх ланках педагогічної освіти для забезпечення здатностей і спроможностей вчителів на європейському освітньому просторі [9].

А відтак, вбачаємо за необхідне реалізувати підхід на декількох рівнях:

- Концептуальному (навіщо потрібна і чи потрібна європеїзація освіти);
- Організаційно-методичному (що потрібно змінити для приведення освіти у відповідність з загальноєвропейськими стандартами і вимогами);
- Змістовому (чому потрібно навчати студентів для їх усвідомлення європейської ідентичності);
- Комунікаційному (які умови слід створити для забезпечення спілкування на міжінституційному і міжособистісному рівні).

На концептуальному рівні необхідне забезпечення прямого усвідомленого зв'язку між елементами ієрархії: загальноєвропейські інституції (Парламентська Асамблея Ради Європи, Організація Економічного Співробітництва і Розвитку, Європейський банк Реконструкції та Розвитку тощо.) – національні керівні органи (відповідні міністерства та департаменти) – вищі навча-

льні заклади та наукові установи – науково-педагогічні працівники – студенти та інші суб'єкти навчальної діяльності. Розбудова єдиного європейського освітнього простору потребує значною мірою науково-аналітичного осмислення та концептуального обґрунтування цього процесу передусім фахівцями-педагогами, а не лише політиками, фінансистами, управлінцями.

На організаційно-методичному рівні для приведення освіти у відповідність з загальноєвропейськими стандартами і вимогами важливо надати університетам вищого рівня автономності. Децентралізація вищої освіти у жодному разі не означає відсутність регламентації і покерованості її діяльністю, що йшло б у розріз із вимогами європейської ідентичності. Вищий рівень самостійності у прийнятті рішень накладає більшу відповідальність і необхідність діяти у правовому полі та відповідати встановленим загальноєвропейським стандартам.

На змістовому рівні важливим є введення у навчальні плани як обов'язкового компоненту курсів євроінтеграційного спрямування міждисциплінарного характеру. Для реалізації цього пункту нагальною є потреба розробки державних стандартів і відповідного навчально-методичного забезпечення. Майже в усіх європейських країнах такі навчальні курси читаються. Оскільки вплив нових технологій суттєво змінює європейське сьогодення і спричиняє серйозні зміни у сфері зайнятості населення, інформаційна підготовка займає одне з чільних місць. Це, відповідно, залучає значні кошти і вимагає кадрів, здатних до навчання впродовж усього життя.

На комунікаційному рівні важливим є створення умов для забезпечення спілкування на міжінституційному і міжособистісному рівні. Йдеться про надання можливості брати участь у різного роду інтернаціональних проєктах, створення умов для Інтернет-спілкування. Готовність бути мобільним як відповідь на глобалізаційні процеси – це підготовка студентів до навчання і роботи на європейських теренах завдяки володінню іншомовним мовленням на достатньому рівні, а відтак відповідна мовна освіта є одним з пріоритетних чинників входження в європейський освітній простір. Вивчення іноземних мов у вищих навчальних закладах не лише як спеціальної дисципліни, але й загальноосвітньої, має відбуватися впродовж усього курсу університетського навчання [15].

У визначенні перспектив розвитку європейської педагогічної освіти необхідним є досягнення якісно нового її рівня:

– Акценти у роботі по налагодженню міжнародних контактів з огляду на сьогоденні реалії необхідно зміщувати у бік розвитку двосторонніх відносин з зарубіжними партнерами. А це передбачає пошук зарубіжних вузів-партнерів за принципом спільності наукових інтересів та можливостей.

– Введення у навчальні плани та програми дисциплін європейської педагогічної освіти.

– Серйозним чинником успішності організації міжнародної діяльності є іншомовна компетенція викладацького та студентського складу.

– Імплементация програми «Подвійний диплом».

– Однією з актуальних проблем є використання міжнародної діяльності як засобу „фандрайзингу” – третього джерела фінансування – за рахунок використання можливостей міжнародних організацій і одержання грантів науково-технічної допомоги.

5. Результати дослідження

На основі проведеного аналізу встановлено, що основним завданням інтегрування національної освіти у європейський освітній простір є підготовка педагогів нової генерації, високоморальних, професійно компетентних, широко ерудованих особистостей. Відповідно, необхідно проводити радикальні реформи у навчально-виховному процесі, використання інноваційних технологій навчання, які б сприяли реалізації інтелектуально-духовного потенціалу педагогічних кадрів.

Реформування освітньої системи України, яка нерозривно пов'язана з підготовкою та підвищенням кваліфікації педагогічних кадрів шляхом залучення інноваційних педагогічних технологій, вимагає відповідних змін навчально-виховного процесу у ВНЗ, а автономія університетів відкриває можливості розробки та реалізації нових навчальних планів та програм, які опираються на запити суспільного та науково-технічного розвитку країни. Ідея формування спільного європейського простору вимагає прийняття думки про те, що узгоджена політика передбачає ідентичність, яка ґрунтується на усвідомленні європейцями спільних витоків і перспектив. У цьому процесі жодним чином не передбачається нехтування національною ідентичністю. Радше йдеться про розгляд освіти у європейському вимірі як про шлях досягнення її вищої якості, конкурентоспроможності і спонуку до прийняття спільної відповідальності за здобутки та втрати на цьому шляху.

6. Висновки

1. На основі характерних ознак європейської вищої освіти запропоновано нові модельні підходи для розвитку, реформування та реалізації основних вимог до підготовки вчителя нової генерації, спроможного реалізувати набутий творчий потенціал в єдиному європейському освітньому просторі.

2. За результатами проведеного аналізу теоретичних підходів до проблем подальшого розвитку педагогічної освіти, запропоновано шляхи і методи підготовки вчителя до творчої праці в умовах інтегрованого суспільства.

3. Визначені необхідні та достатні умови формування здатності до практичної навчально-виховної діяльності як динамічного поєднання етичних цінностей і когнітивних, метакогнітивних, міжособистісних і практичних вмінь та навичок, творчого потенціалу вчителя, людини глибоких знань і культури, носія гуманістичної філософії, світогляду і моралі, національних і загальнолюдських цінностей, виховання вмінь, потреби і прагнення їх реалізації в європейському і світовому життєвому просторі.

4. Підготовка європейського вчителя – динамічний процес, що поєднує в собі інтегративно-диференційований підхід з врахуванням та аналізом

передових технологій підготовки педагога, здатного формувати та збагачувати духовний світ людини.

Література

- Андрущенко, В. П. Освіта на рубежі століть: філософія, методологія, практика [Текст] / В. П. Андрущенко // Неперервна професійна освіта: філософія, педагогічні парадигми, прогноз. – К.: Наукова думка, 2003. – С. 99–166.
- Степко, М. Болонський процес і навчання впродовж життя [Текст] / М. Степко, Б. Клименко, Л. Товажнянський. – Х., 2004. – 110 с.
- Василюк, А. Сучасні освітні системи [Текст] / А. Василюк, Р. Пацохінський, Н. Яковець. – Ніжин, 2002. – 140 с.
- Вульфсон, Б. Стратегія розвитку образования на Западе на пороге XXI века [Текст] / Б. Вульфсон. – М.: Изд-во УРАО, 1990. – 208 с.
- Карпенчук, С. Г. Філософія освіти [Текст] / С. Г. Карпенчук. – К.: Слово, 2013. – 687 с.
- Клепко, С. Ф. Філософія освіти в європейському контексті [Текст] / С. Ф. Клепко. – Полтава: ПОШПО, 2006. – 328 с.
- Кремень, В. Філософія освіти XXI століття [Текст] / В. Кремень // Шлях освіти. – 2003. – № 2. – С. 2–6.
- Пуховська, Л. Професійна підготовка вчителів у Західній Європі: спільність і розбіжності [Текст]: монографія / Л. Пуховська. – К.: Вища школа, 1997. – 179 с.
- Council of Europe. European Commission [Text]. – Communication from the European Commission to the European Parliament: Improving the Quality of Teacher Education. – Brussels, 2007.
- Субіна, О. О. Європейський вимір педагогічної освіти в 21 столітті [Текст] / О. О. Субіна // Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – С. 101–102. – Режим доступу: <http://enquir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/4770/1/Subina.pdf#page=1&zoom=auto,-129,441>
- Dearden, R. F. Theory and Practice in Education [Text] / R. F. Dearden // Journal of Philosophy of Education. – 1980. – Vol. 14, Issue 1. – P. 17–29. doi: 10.1111/j.1467-9752.1980.tb00536.x
- European Union. Key Competencies for Life learning. Recommendation of the European Parliament and to the Council of 18 December 2006 (2006/962/EC) [Text] // Official Journal of the European Union. – 2006. – P. L394/10–L394/18.
- European Commission. Common European Principles for Teacher Competencies and Qualifications [Text]. – Brussels: European Commission, 2005.
- OECD. The Definition and Selection of Key Competencies. Executive Summary [Electronic resource]. – Available at: <http://www.oecd.org/dataoecd/47/61/35070367.pdf>
- Концепція міжнародної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nauka.udpu.org.ua/kontseptsiya-mizhnarodnoji-diyalnosti>

References

- Andrushhenko, V. P. (2003). Osvita na rubezhi stolit': filosofija, metodologija, praktyka. Neperervna profesijna osvita: filosofija, pedagogichni paradygmy, prognoz. Kyiv: Naukova dumka, 99–166.
- Stepko, M., Klymenko, B., Tovazhnyans'kyj, L. (2004). Bolons'kyj proces i navchannja vprodovzh zhyttja. Kharkiv, 110.
- Vasylyuk, A., Pacyhyns'kyj, R., Jakovec', N. (2002). Suchasni osvitni systemy. Nizhyn, 140.
- Vulfson, B. (1990). Strategija razvitija obrazovanija na Zapade na poroge XXI veka. Moscow: Izd-vo URAO, 208.

5. Karpenchuk, S. G. (2013). *Filosofija osvity*. Kyiv: Slovo, 687.
6. Klepko, S. F. (2006). *Filosofija osvity v jevropejs'komu konteksti*. Poltava: POIPPO, 328.
7. Kremen', V. (2003). *Filosofija osvity XXI stolittja*. Shljah osvity, 2, 2–6.
8. Puhovs'ka, L. (1997). *Profesijna pidgotovka vchyteliv u Zahidnij Jevropi: spil'nist' i rozbizhnosti*. Kyiv: Vyshha shkola, 179.
9. Council of Europe. European Commission (2007). *Communication from the European Commission to the European Parliament: Improving the Quality of Teacher Education*. Brussels.
10. Subina, O. O. (2013). *Jevropejs'kyj vymir pedagogichnoi' osvity v 21 stolitti. Jednist' navchannja i naukovyh doslidzhen' – golovnyj pryncyp universytetu*. Kyiv: Vyd-vo NPU imeni M. P. Dragomanova, 101–102. Available at: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/4770/1/Subina.pdf#page=1&zoom=auto,-129,441>
11. Dearden, R. F. (1980). *Theory and Practice in Education*. *Journal of Philosophy of Education*, 14 (1), 17–29. doi: 10.1111/j.1467-9752.1980.tb00536.x
12. European Union. *Key Competencies for Life learning*. Recommendation of the European Parliament and to the Council of 18 December 2006 (2006/962/EC) (2006). *Official Journal of the European Union*, L394/10–L394/18.
13. European Commission. *Common European Principles for Teacher Competencies and Qualifications (2005)*. Brussels: European Commission.
14. OECD. *The Definition and Selection of Key Competencies*. Executive Summary. Available at: <http://www.oecd.org/dataoecd/47/61/35070367.pdf>
15. *Koncepcija mizhnarodnoi' dijal'nosti*. Available at: <http://nauka.udpu.org.ua/kontseptsija-mizhnarodnoji-diyalnosti>

*Рекомендовано до публікації д-р пед. наук Карпенчук С. Г.
Дата надходження рукопису 14.11.2016*

Колупасва Тетяна Євстафіївна, кандидат педагогічних наук, доцент, кафедра педагогіки початкової освіти, Рівненський державний педагогічний інститут, вул. Пластова, 31, м. Рівне, Україна, 33000
E-mail: kolupaeva.tatyana@gmail.com

UDC 37.01/.09

DOI: 10.15587/2519-4984.2016.87914

THE USE OF VISUAL METHODS IN EDUCATION AT VARIOUS LEVELS

© N. Goncharenko, S. Synenko

В роботі розглянута одна з глобальних задач педагогіки – підвищення якості національної освіти на всіх рівнях шляхом впровадження інноваційних методів. Пропонується ефективний та доступний спосіб створення навчальних матеріалів на базі сучасних хмарних сервісів. Отримані результати досліджень подано у вигляді практичних рекомендацій щодо використання мережевих технологій в процесі створення інтерактивного смарт-середовища середовища

Ключові слова: дистанційна освіта, тренажер, смарт-навчання, інноваційні методи, мережеві технології, інтерактивне середовище

In the article author consider one of the global tasks of pedagogy - improving the quality of national education at all levels through the introduction of innovative methods. It is proposed an effective and affordable way to create training materials based on advanced cloud services. The relevance of the topic is reinforced by changing needs in the context of internationalization that affects education planning, mobility, labour market and knowledge-based societies. Changes in methodology (contentbased language teaching, digital technology, e-learning, blended learning, etc.) are attempts to rationalize the time spent on learning and to possibly satisfy individual needs. According to the paradigm of smart education, the education process and learning should be adapted to technical, cognitive, psychological, educational, professional and other needs of students, as well to the changing socio-economic environment. Received results of researches are presented as practical guidelines for using network technologies in the process of creating an interactive environment.

Keywords: distance education, simulator, SMART-learning, innovative methods, network technologies, interactive environment

1. Introduction

Modern information society is gradually transformed into Smart Society, as noted by sociologists, philosophers, specialists in IT sector, educational specialists, etc. This concept implies the new quality of society, in which a set of technological means, services and Internet used by trained people, leads to qualitative changes in the interaction of subjects that allow receive new effects – social, economic and other benefits for a

better life [1, 2]. The rapid spread of computer technology leads to fundamental changes that impact on learning process. An increasing gap between the level of knowledge those who have an access to modern information technologies and those who does not have such access.

Theoretical aspects, design and the use of digital, interactive multimedia in the educational process is an urgent problem [3].